

Obsah

Úvod	VII
------------	-----

Oddíl A – Podnik, jeho cíle a funkce

1. Podstata podniku a podnikání	3
1.1 Podnikání a podnik	3
1.2 Nedávná minulost našich podniků	5
1.3 Listopad 1989 a současná situace našich podniků	6
1.4 Právní úprava podnikání	9
1.5 Dodatek: Podnikatel, manažer, vůdčí osobnost	10
Shrnutí	11
Klíčová slova	11
Otázky	11
Literatura	12
2. Okolí podniku	13
2.1 Prvky okolí podniku	14
2.2 Význam státu pro formování okolí podniku	18
2.3 Nutnost poznávání okolí	19
Shrnutí	20
Klíčová slova	21
Otázky	21
Literatura	21
3. Vývoj podnikové ekonomiky	22
3.1 Historický úvod	22
3.2 Zakladatelské osobnosti	23
3.3 Situace na území České republiky	26
Shrnutí	29
Klíčová slova	29
Otázky	29
Literatura	30

4. Efektivnost podniku a její základní kategorie	31
4.1 Výrobní faktory a jejich klasifikace	31
4.2 Kombinace výrobních faktorů	34
4.3 Spotřeba výrobních faktorů – náklady podniku	35
4.3.1 Druhové třídění nákladů	36
4.3.2 Účelové třídění nákladů	37
4.3.3 Náklady podle závislosti na změnách objemu výroby	39
4.3.4 Náklady podle původu spotřebovaných vstupů	41
4.3.5 Náklady podle podnikových funkcí	41
4.3.6 Další kategorie nákladů	42
4.4 Výsledek činnosti podniku – výnosy a zisk	42
4.5 Efektivnost	47
Shrnutí	52
Klíčová slova	52
Otázky	53
Literatura	54
5. Cíle podniku a jeho funkce	55
5.1 Primární cíl podniku – maximalizace zisku a tržní ceny akcií	55
5.2 Primární cíl – maximalizace hodnoty podniku a tzv. shareholder value	58
5.3 Odlišnosti cílů velké společnosti a malého podniku	58
5.4 Primární cíl – maximalizace shareholder value (ukazatele MVA a EVA)	61
5.5 Druhy cílů	64
5.6 Funkce (činnosti) podniku	66
Shrnutí	69
Klíčová slova	70
Otázky	70
Literatura	71
6. Typologie podniků	72
6.1 Podniky podle právní formy	73
6.1.1 Podniky jednotlivce	73
6.1.2 Osobní společnosti	74
6.1.3 Kapitálové společnosti	75
6.1.4 Družstva	77
6.1.5 Veřejné (státní) podniky	78
6.2 Podniky podle sektorů a hospodářských odvětví	80
6.3 Podniky podle velikosti	81
6.4 Podniky podle typu výroby	81
6.5 Sdružení podniků	82

26.3.5 Účelová zařízení církví	398
26.3.6 Organizační složka státu (bývalé rozpočtové organizace)	399
26.3.7 Organizační složka kraje, obce	399
26.3.8 Příspěvkové organizace	399
26.4 Financování nevládních neziskových organizací	399
26.4.1 Členské příspěvky	400
26.4.2 Veřejné rozpočty	400
26.4.3 Nadace a nadační fondy	400
26.4.4 Firemní dárcovství, firemní nadace a firemní nadační fondy	401
26.4.5 Individuální dárcovství	401
26.4.6 Loterie a sázkové hry	401
26.4.7 Doplnková hospodářská činnost	401
Shrnutí	402
Klíčová slova	402
Otázky	402
Literatura	403
27. Aplikace PC v práci ekonoma podniku	404
27.1 Programové vybavení (software)	404
27.2 Programové prostředky pro komunikaci	405
27.2.1 Internet	405
27.2.2 Prostředky pro práci s WWW stránkami na Internetu	405
27.2.3 Intranet	406
27.2.4 Elektronická pošta	407
27.2.5 Elektronické konference	407
27.2.6 Diskusní skupiny	408
27.2.7 Videokonference, Internet Relay Chat	408
27.3 Obecné aplikační programy	408
27.3.1 Textový editor	408
27.3.2 Tabulkový procesor	409
27.3.3 Databázový systém	409
27.3.4 Prezentační grafika	409
27.4 Účelové aplikační programy z ekonomiky podniku	410
27.4.1 Databáze o firmách	410
27.4.2 Údaje o ekonomických subjektech na Internetu	413
Shrnutí	414
Klíčová slova	414
Otázky	414
Literatura	415
Stručný výkladový slovník	417
Rejstřík	463

Shrnutí	87
Klíčová slova	87
Otázky	88
Literatura	88
7. Život podniku	89
7.1 Založení podniku	93
7.2 Růst podniku	100
7.3 Fáze stabilizace	104
7.4 Krize a sanace	104
7.5 Zánik podniku	108
7.5.1 Zrušení a zánik	108
7.5.2 Likvidace společnosti	109
7.5.3 Konkurz a vyrovnání	110
Shrnutí	112
Klíčová slova	112
Otázky	112
Literatura	113
Internetové prameny	113

Oddíl B – Výstavba podniku

8. Majetková a kapitálová výstavba podniku	117
8.1 Majetek podniku a jeho finanční krytí, rozvaha podniku	117
8.2 Majetková struktura podniku	119
8.2.1 Dlouhodobý majetek	119
8.2.2 Oběžný majetek	120
8.3 Kapitálová struktura podniku	122
8.3.1 Vlastní kapitál – základ podnikání	123
8.3.2 Cizí kapitál – další zdroj financování podniku	124
8.4 Oceňování majetku a podniku	130
8.4.1 Oceňování hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku	130
8.4.2 Oceňování dlouhodobého finančního majetku	132
8.4.3 Oceňování oběžného majetku	132
8.4.4 Oceňování cizího a vlastního kapitálu	132
8.4.5 Oceňování podniku	133
Shrnutí	134
Klíčová slova	135
Otázky	135
Příklady k řešení	135
Literatura	136

9. Organizace podniku	137
9.1 Proč je potřeba organizovat	137
9.2 Jak se postupuje při tvorbě organizační struktury	139
9.2.1 Vznik organizačních jednotek	139
9.2.2 Vztahy organizačních jednotek	141
9.3 Co je výsledkem organizování	145
9.4 Ovlivňují organizaci právní předpisy?	149
Shrnutí	150
Klíčová slova	150
Otázky	150
Literatura	150

Oddíl C – Činnosti podniku a jejich řízení

10. Podnikové řízení	155
10.1 Obsah řízení a jeho fáze a nositelé	155
10.2 Strategické řízení	156
10.2.1 Strategická analýza	158
10.2.2 Formulace strategie	159
10.2.3 Implementace strategie	159
10.2.4 Strategická kontrola	159
10.3 Taktické a operativní řízení	160
10.4 Podnikové plánování, funkční struktura plánování podniku	161
10.4.1 Plánování marketingu	162
10.4.2 Plánování výroby	162
10.4.3 Plánování nákupu	162
10.4.4 Plánování výzkumu a vývoje	163
10.4.5 Plánování obnovy a údržby hmotného investičního majetku	163
10.4.6 Plánování lidských zdrojů	163
10.4.7 Finanční plánování	164
10.5 Podnikatelský plán (business plan)	164
Shrnutí	166
Klíčová slova	167
Otázky	167
Literatura	167
11. Výrobní činnost podniku	168
11.1 Pojetí výrobní činnosti	168
11.2 Plánování výroby	170
11.2.1 Plánování výrobního programu	170
11.2.2 Plánování výrobního procesu	172

11.2.3 Plánování výrobních kapacit	175
11.2.4 Plánování umístění (lokalizace) podniku (závodu)	180
Shrnutí	181
Klíčová slova	181
Otázky	181
Příklady k řešení	182
Literatura	182
12. Nákup	183
12.1 Funkce a úkoly útvaru nákupu	183
12.1.1 Marketingové pojetí nákupu	183
12.1.2 Dominantní zásady nákupního marketingu	184
12.2 Nákupní marketingový mix	185
12.2.1 Informační a komunikační nákupní mix	185
12.2.2 Výrobní mix a mix služeb	186
12.2.3 Cenový a kontrakční mix	187
12.2.4 Logistický a dodávkový mix	188
12.3 Aktivita marketingového nákupního procesu	188
12.4 Řízení zásob	189
12.5 Nákupní logistika	193
12.6 Strategické řízení nákupu	195
Shrnutí	196
Klíčová slova	197
Otázky	197
Příklad k řešení	197
Literatura	199
13. Odbyt (marketing)	200
13.1 Odbyt a marketing, prodej zboží a služeb	200
13.2 Obchodní plán	202
13.3 Marketingové techniky	204
13.4 Organizace marketingu v podniku	206
Shrnutí	207
Klíčová slova	208
Otázky	208
Příklad k řešení	208
Literatura	208
14. Personální práce	209
14.1 Obsah a cíle personální práce ve firmě	209
14.2 Organizace personální práce	211
14.3 Plánování zaměstnanců	213

14.4	Získávání a výběr zaměstnanců	213
14.5	Hodnocení pracovníků	215
14.6	Firemní vzdělávání	216
14.7	Pracovní podmínky a sociální péče	217
14.8	Mzdový systém podniku	218
14.9	Hodnocení práce	221
14.10	Mzdové formy	222
	Shrnutí	223
	Klíčová slova	224
	Otázky	224
	Příklad k řešení	224
	Literatura	225
15.	Financování podniku	226
15.1	Financování podniku a úkoly finančního managementu	226
15.2	Druhy financování podniku	229
15.3	Běžné (krátkodobé) financování	231
15.3.1	Určení potřebné výše oběžných aktiv	232
15.3.2	Způsoby financování oběžných aktiv	233
15.4	Rízení cash flow	234
15.4.1	Pojem a význam cash flow	235
15.4.2	Zjišťování cash flow	236
15.5	Hodnocení finanční výkonnosti podniku – finanční analýza	237
15.5.1	Význam a informační zdroje	237
15.5.2	Techniky používané ve finanční analýze	237
15.5.3	Hlavní skupiny poměrových ukazatelů	237
15.5.4	Postup finanční analýzy	239
15.5.5	Trendová analýza	240
15.5.6	Systém ukazatelů Du Pont	241
15.5.7	Pyramidová soustava finančních ukazatelů	241
15.5.8	Mezipodnikové srovnávání	241
15.5.9	Ukazatele přidané hodnoty – MVA, EVA	242
15.5.10	Matematicko-statistické metody	242
15.5.11	Finanční plánování	242
	Shrnutí	243
	Klíčová slova	243
	Otázky	244
	Příklady k řešení	244
	Literatura	245
16.	Investiční činnost	246
16.1	Pojem investování a druhy investic	246
16.2	Rozhodování o investicích	247

16.3 Zdroje financování investic	248
16.4 Hodnocení efektivnosti investic	249
16.4.1 Podstata a postup	249
16.4.2 Určení jednorázových nákladů na investici	250
16.4.3 Odhad budoucích výnosů a rizik	250
16.4.4 Určení podnikové diskontní míry (nákladů na kapitál)	250
16.4.5 Výpočet současné hodnoty (aktualizace) očekávaných výnosů	251
16.5 Metody hodnocení investic	252
16.6 Metody (ukazatele) hodnocení efektivnosti investic	255
16.6.1 Ukazatel výnosnosti investice	256
16.6.2 Metoda doby splacení	256
16.6.3 Metoda čisté současné hodnoty	256
16.6.4 Metoda vnitřního výnosového procenta	257
16.6.5 Ukazatel EVA v hodnocení investic	259
16.7 Srovnávání investičních variant	260
16.7.1 Výběr ze zaměnitelných vzájemně se vylučujících investičních variant	260
16.7.2 Výběr z investičních možností – stanovení pořadí akcí	261
16.8 Investiční riziko	262
16.9 Portfolio	264
Shrnutí	265
Klíčová slova	265
Otázky	265
Příklady k řešení	266
Literatura	266
17. Podnikové účetnictví	267
17.1 Finanční účetnictví a výkazy účetní závěrky	267
17.2 Vnitropodnikové (manažerské) účetnictví	273
17.3 Kalkulace nákladů	275
17.4 Rozpočetnictví	276
17.5 Podniková statistika a rozbor	277
Shrnutí	277
Klíčová slova	278
Otázky	278
Literatura	278
 Oddíl D – Specifické ekonomiky	
18. Specifika výrobních podniků	281
18.1 Členění výrobních podniků	281

18.2 Průmyslové podniky	283
18.2.1 Průmysl těžební a zpracovatelský	283
18.2.2 Vývoj průmyslu	285
18.2.3 Vnitřní organizace průmyslového podniku a výroby	285
18.3 Energetika	286
18.3.1 Elektrárny	287
18.3.2 Teplárny	288
18.3.3 Plynárny	288
18.4 Vodní hospodářství	288
18.5 Zemědělské a lesnické podniky	289
18.6 Zemědělství	290
18.6.1 Význam zemědělství a jeho zvláštnosti	290
18.6.2 Rostlinná výroba	292
18.6.3 Živočišná výroba	292
18.6.4 Transformace v zemědělství a zemědělská politika vlády	293
18.7 Lesnictví	294
18.8 Stavebnictví	295
Shrnutí	296
Klíčová slova	296
Otázky	297
Literatura	297
19. Bankovní podniky	298
19.1 Banka jako specifický podnik	298
19.1.1 Charakteristika banky a jejích funkcí	299
19.1.2 Rozvaha banky a výkaz zisku a ztrát	300
19.2 Bankovní systém	305
19.2.1 Struktura bankovního systému	305
19.2.2 Struktura českého bankovního systému	306
19.2.3 Vývoj bankovního systému v České republice	307
19.2.4 Bankovní prostředí	308
19.3 Bankovní produkty (obchody)	313
19.3.1 Finančně úvěrové bankovní produkty	313
19.3.2 Depozitní bankovní produkty	314
19.3.3 Bankovní platební produkty	315
19.3.4 Produkty investičního bankovníctví	315
19.4 Základní principy řízení banky	316
Shrnutí	319
Klíčová slova	320
Otázky	320
Literatura	320

20. Podniky infrastruktury	322
20.1 Význam a zvláštnosti podniků infrastruktury	322
20.2 Doprava	324
20.2.1 Železniční doprava	326
20.2.2 Silniční infrastruktura	327
20.2.3 Vodní doprava	328
20.2.4 Letecká doprava	328
20.2.5 Městská hromadná doprava	329
20.3 Pošta	329
20.4 Elektronické komunikace a telekomunikace	331
Shrnutí	333
Klíčová slova	333
Otázky	334
Literatura	334
21. Obchodní podniky a podniky cestovního ruchu	335
21.1 Obchod a obchodní podniky	335
21.2 Podnikání v zahraničním obchodě	340
21.3 Podniky cestovního ruchu	341
21.4 Specifika činnosti v obchodní firmě	342
21.5 Ekonomika obchodních podniků	343
Shrnutí	344
Klíčová slova	344
Otázky	344
Literatura	345
22. Drobné podniky a živnosti	346
22.1 Význam malých a středních podniků	346
22.2 Vymezení malých a středních podniků	347
22.3 Výhody a nevýhody malých a středních podniků	348
22.4 Strategie malých a středních podniků	350
22.5 Podpora malým a středním podnikům	352
22.6 Sdružování podniků v průmyslových oblastech	
– vytváření podnikatelských sítí a sdružení	355
Shrnutí	355
Klíčová slova	356
Otázky	356
Příklad k řešení	356
Literatura	356
23. Podniky s mezinárodní účastí	357
23.1 Společné podnikání bez kapitálové spoluúčasti	357
23.2 Společné podnikání s kapitálovou spoluúčastí	359

23.3 Joint ventures (podniky se zahraniční majetkovou účastí)	361
23.4 Nadnárodní podniky	364
Shrnutí	366
Klíčová slova	367
Otázky	367
Literatura	367
24. Ekonomika, management a podnikání ve zdravotnictví	368
24.1 Charakteristika zdravotnických služeb a jejich specifik	368
24.2 Ekonomické řízení zdravotnických zařízení	372
24.3 Management zdravotnických zařízení	375
24.4 Podnikání zdravotnických zařízení	377
Shrnutí	378
Klíčová slova	378
Otázky	378
Příklad k řešení	378
Literatura	379
25. Ekonomika sportu	380
25.1 Pojem sport	380
25.2 Institucionální klasifikace sportu	380
25.3 Institucionální rámec sportu	382
25.4 Makroekonomický model toku statků a finančních toků ve sportu pro ČR	383
25.5 Podíl sportu na společenském produktu a spotřebitelských výdajích	387
25.6 Vícezdrojové financování sportu, tvorba peněžního fondu	388
25.7 Specifika ekonomiky českého sportovního klubu a základní právní rámec	390
Shrnutí	391
Klíčová slova	391
Otázky	392
Literatura	392
26. Ekonomika neziskových organizací	393
26.1 Společenský význam neziskových organizací	393
26.2 Neziskové organizace v hospodářství ČR	396
26.2.1 Podíl na HDP	396
26.2.2 Podíl nevládních neziskových organizací na zaměstnanosti	397
26.3 Základní formy nevládních neziskových organizací v ČR	397
26.3.1 Nadace	397
26.3.2 Nadační fond	397
26.3.3 Obecně prospěšná společnost	398
26.3.4 Občanská sdružení	398